

Kapitola **Soutěž o nejlepší antecepci**

úsek

text

datum

Shrnutí
odstavce

Přírodní procesy včetně lidských společností jsou dějištěm rozsáhlých soutěží o nejlepší antecepci. Lepší antecepce poskytne svým nositelům více zdrojů a následně větší naději na přežití. S přežitím souvisí i příležitost zplodit více potomstva, kterému je možné rovněž předat lepší antecepci. Možné, ale ne nutné.

Pokud je předpoklad pro lepší antecepci zakotven ve způsobu produkce potomků (genetika, výchova,...), budou potomci v probíhající soutěži o nejlepší antecepci v lepších startovních pozicích, než potomci méně úspěšných účastníků. Pokud je zakotven pouze v obsazení zdrojů, výhoda potomků bude přechodná a snadno o ni mohou přijít.

Zamysleme se nyní nad parazitismem uvnitř kolektivu potomků úspěšného soutěžícího. Zjednodušme to takto:

Příklad1 Nejmladší syn byl nejschopnější, porazil draka, osvobodil princeznu sousedního krále a vede ji sousednímu králi, aby se s ní oženil a převzal polovinu jeho království. Na cestě jej přepadnou a zabijí jeho starší bratři, princezně vyhrožují, že pokud je prozradí, zabijí ji i jejího otce a snoubencem princezny je neoficiálně ustaven nejstarší z bratrů.

Nebýt kouzel, příběh by skončil nešťastně. Jak tento nešťastný konec posoudit antecepčně?

Např. nejmladší bratr měl nejlepší antecepci pro boj s drakem. Ovšem jeho antecepce ohledně jeho bratrů byla slabá a proto prohrál. Nejstarší bratr přenesl riziko boje s drakem na svého nejmladšího bratra, zato měl lepší antecepci, jak bezpracně a podvodně získat zdroje sousedního království.

Možná je dobrý politik, dokáže sjednotit obě království a přes černou skvrnu z minulosti přinese obyvatelům obou království lepší budoucnost. Možná odvážný nejmladší bratr by měl válečnické sklony a království by zničil dobytvačnými válkami.

Otázka1 **Proč se v našem nitru ozývá hluboký nesouhlas s takovým hodnocením antipohádkového konce?**

Vnímáme vnitřní soutěž mezi bratry jako soutěž, která by měla být férová. Jako soutěž, jejímž cílem je najít nejlepší řešení pro kolektiv. Vražda nejmladšího bratra v žádném ohledu nemůže být shledána jako férová.

Přesto jsme v politických a ekonomických dějinách lidstva zaznamenali bezpočet neférových jednání, která neférovým hráčům přinesla úspěch.

Jak to tedy s onou soutěží o nejlepší antecepci je? Pokud by drtivá většina kolektivu zvolila strategii, že připraví ostatní členy o významnou část zdrojů, zatímco sami žádné zdroje nevytvářejí, kolektiv by zemřel hladu. To, že kolektiv chce přežít, nám staví požadavek, že tento kolektiv je sám vyšším A-subjektem a chce žít.

Jakmile je A-subjektem, stává se soudcem v soutěži svých členů, a přežití kolektivu je silně ovlivněno tím, zda svou soudcovskou činnost bude konat správně.

Pokud by bratři z naší pohádky neměli zájem na budoucnosti království, kolektiv bratrů by již nebyl A-subjektem a bylo by dovoleno vše, včetně vzájemných vražd.

Tvrzení1 Pro posouzení role člena kolektivu je klíčové, zda má zájem na budoucnosti kolektivu.

Důkaz: Z definice antecepčního subjektu plyne, že musí mít zájem na své budoucnosti. Pokud člen kolektivu nemá na budoucnosti kolektivu zájem, pak tuto budoucnost ohrožuje, a jeho role je "nepřítel kolektivu". Pokud člen M1 má větší zájem na budoucnosti kolektivu, než člen M2, pak při jinak srovnatelných schopnostech a možnostech bude M1 hrát v kolektivu důležitější roli, než člen M2 (to znamená, že není M2 předsedou vlády, a M1 vrátným ve sběrných surovinách. Porovnáváme porovnatelné)

Předvedme si to na parazitech a symbiontech. Symbiont jinému A-subjektu něco důležitého poskytuje a sám od druhého něco důležitého dostává. Oba symbionti mají tedy zájem na přežití svého kolektivu, do nějž oba patří. V tomto smyslu lze i na jednotlivé orgány v těle nahlížet jako na symbiotické organismy. Třeba játra žijí v symbióze se zbytkem těla.

A co parazit? Parazit má zájem pouze na tom, aby parazitovaný organismus vydržel dostatečně dlouho, aby parazit sám přežil.

Tvrzení2 U vyššího A-subjektu (kolektivu) K1, v němž je potlačena vnitřní férová soutěž, dojde ke zhoršení antecepce celého K1.

Důkaz: Férová soutěž umožňuje vítězství těm projektům, které v daném okamžiku přinášejí nejlepší antecepci. Jakmile zhoršíme procesy, které vedou ke zlepšování antecepce uvnitř K1, povede to nevyhnutelně ke zhoršení antecepce použitelné subjektem K1 ke svému přežití.

Důslede k1 Uvnitř lidského organismu dochází k soutěžím mezi podřízenými subjekty.

Poznámka 1 Výše uvedené tvrzení by bylo třeba ověřit. Vyplyvá z obecného tvrzení. Aspoň rámcově bychom si vnitřní soutěž mohli představit jako soutěž příběhů, připravovaných AA. Ale je dosti dobře možné, že i rozlišitelné orgány typu ledviny nebo slinivka se účastní vnitřní soutěže o zdroje, které organismus má, ovšem přitom dodržují "mravní zákon těla". A právě vyladění spotřeby zdrojů jednotlivými orgány za rozmanitých okolností může být tím, co rozhoduje o zdraví a nemoci celého organismu, o jeho výkonech vůči vnějšímu prostředí a konečně o jeho přežití.

Důslede k2 Mravenci v mraveništi a včely v úlu spolu soutěží.

Poznámka 2 V čem přesně spočívá, by měli zjistit entomologové. Laicky bych si představil oddíl včel, které nosí do úlu nektar šeríku, zatímco jiný oddíl nosí nektar řepky. Řekněme, že nektar šeríku je cennější, ale je ho málo, zatímco z obrovského řepkového lánu by mohly sklízet všechny včelí oddíly od rána do večera. Při potlačení soutěže by mohl "úľ rozhodnout", at' se šeríkový oddíl přesune rovněž na řepku. Když by se posléze ukázalo, že po řepkovém nektaru mají včely střevní potíže, pak v důsledku monodiety bude celý úľ strádat. Při prostrídání stravy z více nektarů nebudou následky řepkové stravy tak vážné. Úľ umožňující soutěžit spíše přežije zimu, a v další sezóně mohou nové královny rozšířit lepší strategii geneticky.

Otázka2 Jak působí umožnění férové vnitřní soutěže v lidských kolektivech?

Nelze popřít, že v průběhu dějin se udržela řada kolektivů s přísným omezením vnitřní soutěže. Příkladem budiž starověká Sparta. Spartští občané byli vedeni výhradně k boji proti nepřítelům svého státu. V této oblasti se účastnili neustále vnitřní soutěže a nad okolními státními celky vojensky vysoko vynikaly. O zdroje potravy se jim starali Heilóti - státem vlastnění otroci. Sami Spart'ané žili tak skromně, že to na mnoho staletí fungovalo a zdroje stačily.

Ovšem soutěž ve Spartě probíhala, i když v omezeném počtu disciplín. Kdyby měla Sparta vydržet do dneška, díky technologickému pokroku ve výrobě zbraní už by dávno neobstála v soutěži s jinými kolektivy. To, že vydržela 800 let, lze přičíst historické náhodě. Už v soutěži s Římem neobstáli.

Firmy mohou v mnoha případech představovat A-subjekty. Firmy, u nichž je vnitřní soutěž umožněna, budou obecně životaschopnější, než ty, které všechno vnucují shora. Takové budou v konkurenci zaostávat.